

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

ҚАРОР

Дар бораи Қоидаҳои муайян намудани меъёрҳои арзёбии дараҷаи таваккали фаъолияти субъекти хоҷагидор

Мутобиқи моддаи 5 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи санҷиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор" ва бо мақсади аз ҷониби мақомоти санҷишӣ омода намудани меъёрҳои арзёбии дараҷаи таваккал барои гузаронидани санҷиш, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

1. Қоидаҳои муайян намудани меъёрҳои арзёбии дараҷаи таваккали фаъолияти субъекти хоҷагидор тасдиқ карда шавад (замима мегардад).

2. Мақомоти санҷишӣ дар асоси Қоидаҳои мазкур меъёрҳои арзёбии дараҷаи таваккали фаъолияти субъекти хоҷагидорро дар соҳаи мансуб ба фаъолияти худ муайян намоянд.

Раиси

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

Эмомалӣ Раҳмон

аз 28 апрели соли 2017 № 213
ш. Душанбе

ҚОИДАҲОИ МУАЙЯН НАМУДАНИ МЕЪЁРҲОИ АРЗӢБИИ ДАРАҶАИ ТАВАККАЛИ ФАӢОЛИЯТИ СУБЪБКТИ ХОҶАГИДОР

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Қоидаҳои муайян намудани меъёрҳои арзбӣи дараҷаи таваккали фаъолияти субъекти хоҷагидор (минбаъд - Қоидаҳо) мутобиқи моддаҳои 5 ва 11 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи санҷиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор", бо мақсади аз ҷониби мақомоти санҷишӣ омода намудани меъёрҳои арзбӣи дараҷаи таваккал барои гузаронидани санҷиш таҳия гардида, тартиби банақшагирии гузаронидани санҷишро дар асоси арзбӣи дараҷаи таваккал муқаррар менамоянд.

2. Қоидаҳои мазкур ба принципҳои зерин асос меёбанд:

- арзбӣи дараҷаи таваккали фаъолияти субъекти хоҷагидор, ки ба нишондаҳандаҳои миқдорӣ ва (ё) сифатӣ асос ёфтааст;

- қонуният, воқеият ва шаффофият;

- арзбӣи дараҷаи таваккали фаъолияти субъекти хоҷагидор, ки тавассути тартиби расман тасдиқшудаи арзбӣи дараҷаи таваккал амалӣ карда мешавад;

- арзбӣ бояд фақат барои дастирӣ ва ҷоннок кардани фаъолияти субъектҳои хоҷагидор равона шуда бошад;

- мунтазам нав кардан ва такмил додани шзоми арзбӣи дараҷаи таваккал, меъёрҳои таваккал ва тартиби арзбӣи дараҷаи таваккал.

2. МЕЪЁРҲОИ АРЗӢБИИ ДАРАҶАИ ТАВАККАЛ

3. Меъёрҳои арзбӣи дараҷаи таваккал - маҷмӯи нишондиҳандаҳои миқдорӣ ва (ё) сифатии фаъолияти субъекти хоҷагидор мебошад, ки барои ба ин ё он дараҷаи таваккал мансуб дониستانيин фаъолият имконият медиҳад.

4. Мақомоти санҷишӣ меъёрҳои арзбӣи дараҷаи таваккалро дар асоси эҳтимолияти расонидани зарар ба ҳаёт ва ё саломатии. аҳоли, ҳифзи муҳити зист, амнияти ҷомеа ва манфиатҳои молумулкӣ, бо дарназардошти дараҷаи вазнинии оқибатҳои он дар натиҷаи фаъолияти субъекти хоҷагидор, муайян менамоянд.

5. Бо мақсади муайян намудани дараҷаи таваккали фаъолияти субъекти хоҷагидор мақомоти санҷишӣ меъёрҳои арзбӣи дараҷаи таваккалро муайян менамоянд.

6. Номгӯи меъёрҳо аз ҷониби мақомоти санчишӣ таҳия гардида; аз тарафи Шӯрои Ҳамоҳангсозии Фаъолияти Мақомоти Санчишӣ тасдиқ карда мешаванд. Ҳар меъёр тавсиф

карда мешавад. Тавсиф унсурҳои зеринро дар бар мегирад:

- шарҳи мухтасари он, ки меъёр чиро муайян менамояд;

- баёни муфассали таъсири меъёр ба натиҷае, ки ба паст кардани таваккал равона карда шудааст;

- манбаи иттилоот барои муайян кардани меъёр (номгӯи саволҳои назоратие, ки аз рӯи онҳо санчиш гузаронида мешавад, маълумот дар бораи навъи фаъолияти субъекти хоҷагидор, эълומияи субъекти хоҷагидор, маълумот аз феҳристи давлатӣ, маълумот оид ба санчишҳои қаблӣ).

7. Бо мақсади гузаронидани арзёбии дараҷаи таваккал мувофиқи меъёрҳои қабулгардида, мақомоти санчишӣ мутобики қонунгузорӣ бояд маълумотро дар бораи субъектҳои хоҷагидор ва фаъолияти онҳо ҷамъоварӣ намуда, мунтазам навқунӣ ва нигоҳдории онро таъмин мекунанд.

8. Мақомоти санчишӣ метавонанд номгӯи алоҳидаи меъёрҳои таваккалро барои намудҳои муайяни фаъолият таҳия намоянд.

9. Барои ҳар як меъёр вобаста ба дараҷаи вазнинии оқибати имконпазири зарари расонидашаванда миқдори муайяни ҳол гузошта мешавад. Ҳисобқунӣ ва гузоштани ҳолҳо барои ҳар як меъёр бояд бо арзёбии таҳлилий, омӯрӣ ва коршиносӣ (экспертӣ) асоснок карда шаванд.

10. Номгӯи меъёрҳои таваккал ҳар сол барои муайян намудани рӯйхати субъектҳои хоҷагидоре, ки бояд дар соли оянда мавриди санчиш қарор дода шаванд, аз нав карда шуда, барои тасдиқ ба Шӯрои Ҳамоҳангсозии Фаъолияти Мақомоти Санчишӣ на дертар аз 1 ноябр пешниҳод карда мешавад. Роҳбари мақомоти санчишӣ барои шарҳи номгӯи меъёрҳо ва ҷойгиркунии он дар сомонаи мақомоти санчишӣ ва мақоми ваколатдор масъул мебошад.

11. Барои муайян намудани таваккал шикоятҳои алоҳидаи воридгардида нисбати фаъолияти як субъекти хоҷагидор нишондиҳандаи кофӣ буда наметавонад. Шикоятҳо нисбати фаъолияти субъектҳои хоҷагидор ба сифати меъёри таваккал ба низоми арзёбии таваккал ворид карда шуда, бе дарназардошти меъёрҳои дигари таваккал ва муайян намудани дараҷаи таваккал, барои гузаронидани санчиш асос намегарданд.

3. ҲИСОБ КАРДАНИ ДАРАҶАИ ТАВАККАЛ

12. Пас аз гузаронидани таҳлили ҳамаи таваккалҳои имконпазир тамоми фаъолияти субъектҳои хоҷагидор ба яке аз се дараҷаи таваккал мансуб доништа мешаванд: баланд, миёна ва паст.

13. Ҳиссаи фаъолияти субъектҳои хоҷагидоре, ки дараҷаи таваккалашон баланд

мебошад, набояд аз 10 фоиз аз шумораи умумии субъектҳои хоҷагидори санчидашаванда зиёд бошад. Фаъолияти

санчидашавандаи субъектҳои хоҷагидор вобаста ба ҳолҳои ба онҳо гузошташуда гурӯҳбандӣ карда мешаванд (замимаҳои 1 ва 2). Маълумот оид ба мансубияти субъекти хоҷагидор ба дараҷаи муайяни таваккал бояд дар сомонаи мақомоти санҷишӣ ва мақомоти ваколатдор дар соҳаи санҷиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор ҷойгир карда шавад.

14. Лоихаи рӯйхати субъектҳои хоҷагидор ва намудҳои фаъолияти онҳо аз тарафи мақомоти марказии санҷишӣ дар асоси маълумоти пешниҳоднамудаи сохторҳои вилоятӣ, шаҳрӣ ва ноҳиявии мақомоти мазкур таҳия карда мешаванд. Роҳбарони мақомоти санҷишии вилоятҳо, шаҳрҳо ва ноҳияҳо барои дурустии маълумоти пешниҳодшаванда ба андозаи баробар масъул мебошанд.

15. Ҳисоби ҳолҳо барои арзёбии дараҷаи таваккал аз тарафи мақомоти марказии санҷишӣ дар шакли электронӣ ва (ё) хаттӣ амалӣ карда мешавад.

16. Ба ҳар фаъолияти субъекти хоҷагидор мутобиқи миқдори ҳолҳои гирифташуда дараҷаи таваккал муайян карда мешавад:

- гурӯҳи дараҷаи таваккалнокиаш баланд - аз 90 то 100;
- гурӯҳи дараҷаи таваккалнокиаш миёна - аз 60 то 89;
- гурӯҳи дараҷаи таваккалнокиаш паст - аз 0 то 59.

17. Дараҷаи таваккали фаъолияти субъекти хоҷагидори навтаъсис баъди аз тарафи мақомоти санҷишӣ гирифтани маълумот дар бораи субъекти хоҷагидори таъсисгардида ҳисоб карда мешавад.

4. ИСТИФОДАИ НАТИҶАҶОИ НИЗОМИ АРЗЁБИИ ТАВАККАЛ

18. Воситаҳои эътино ба таваккали фаъолияти субъекти хоҷагидор бояд самаранок, аз ҷиҳати иқтисодӣ асоснок ва ба андозаи пешбинишудаи зарари расонидашаванда мутобиқ бошанд.

19. Воситаҳои эътино ба таваккал инҳоянд:

- арзёбии маълумот дар бораи фаъолияти субъекти хоҷагидор ва ворид намудани ин маълумот ба низоми идоракунии таваккал;

- машваратдихӣ ба субъекти хоҷагидор;

- пешниҳоди огоҳиномаҳои хаттӣ ба субъекти хоҷагидор дар бораи таваккалҳои имконпазири фаъолиятҳо ва дигар амалҳои мақомоти санҷишӣ, ки ба коҳиш додани таваккалҳои бо фаъолияти субъекти хоҷагидор алоқамандбуда равона гардидаанд.

20. Санҷиши фаъолияти субъекти хоҷагидор, ба истиснои саачиши ғайринақшавӣ, бояд танҳо бо дарназардошти дараҷаи таваккал, ки Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи санҷиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор" муқаррар намудааст, гузаронида шавад.

21. Вобаста ба дараҷаи таваккал даврияти зерини санҷишҳои нақшавӣ муқаррар карда шудааст:

- на зиёда аз ду маротиба дар як сол барои фаъолияти субъектҳои хоҷагидори дараҷаи таваккалшон баланд;

- на зиёда аз як маротиба дар се сол барои фаъолияти субъектҳои хоҷагидори дараҷаи таваккалшон миёна;

- на зиёда аз як маротиба дар панҷ сол барои субъектҳои хоҷагидори дараҷаи таваккалшон паст.

22. Даврияти санҷишҳои субъектҳои хоҷагидори муайян бо дарназардошти дараҷаи таваккали он аз ҷониби мақомоти санҷишӣ дар нақшаи солонаи гузаронидани санҷишҳо муайян мегардад.

23. Дар ҳолате, ки агар иқтидори мақомоти санҷишӣ барои гузаронидани санҷиши дар маҷмӯъ тамоми гурӯҳи таваккал имконият надихад, бояд арзёбии иловагии гурӯҳ ва санҷиши қисми бештар хавфнокӣ он гузаронида шавад.

24. Маълумот дар бораи мансуб донишмандони фаъолияти субъекти хоҷагидор ба дараҷаи муайяни таваккал ҳам барои ҳуди субъекти хоҷагидор ва ҳам барои аҳли ҷомеа дастрас буда, дар сомонии расмӣ мақомоти санҷишӣ ҷойгир карда мешавад.

5. НИЗОМИ АРЗЁБИИ ДАРАҶАИ ТАВАККАЛ

25. Низоми арзёбии дараҷаи таваккал - маҷмӯи ҷорабиниҳои мақомоти санҷишӣ мебошад, ки бо мақсади ошкор намудан, мурағаб сохтан, арзёбӣ ва муайян намудани дараҷаи таваккали фаъолияти субъекти хоҷагидор гузаронида шуда, ба коҳиш додани хатари расонидани зарар ба аҳоли, муҳити зист, амнияти ҷомеа ва манфиатҳои молумулкӣ равона гардидаанд.

26. Низоми арзёбии дараҷаи таваккал инҳоро дар бар мегирад:

- таҳияи меъёрҳои арзёбии дараҷаи таваккалноки ва алгоритми ҳисобкунӣ;

- чамъоварӣ, ворид намудан, мунтазам нав кардан ва нигоҳ доштани маълумот дар бораи субъектҳои хоҷагидор ва фаъолияти онҳо;

- истифодаи чораҳои мухталифи эътино аз рӯи натиҷаҳои арзёбии дараҷаи таваккалноки;

- мониторинги фаъолияти низоми арзёбии дараҷаи таваккал.

27. Мониторинги низоми арзёбии дараҷаи таваккал аз тарафи сохтори дахлдори мақомоти санҷишӣ оид ба таҳлил ба таври доимӣ гузаронида мешавад. Сохтори дахлдори мақомоти санҷишӣ оид ба таҳлил маълумоти дахлдор ва шикоятҳоро дар бораи камбудии имконпазири низоми идоракунии таваккал ба эътибор гирифта, дар ҳолати зарурат меъёрҳо ва (ё) алгоритмро таҷдиди назар менамояд.

28. Натиҷаҳои санҷиш дар Махзани ягона оид ба санҷишҳои гузаронидашуда ва низоми иттилоотии арзёбии дараҷаи таваккал ба қайд гирифта, мураттаб гардонида мешаванд, инчунин аз тарафи мақомоти санҷишӣ таҳлил ва арзёбӣ карда мешаванд.

29. Тамоми маълумоти зарурӣ дар бораи фаъолияти субъектҳои хоҷагидор барои арзёбии дараҷаи таваккал, ки мавзӯи санҷиш мебошанд (объектҳо, намуди фаъолияти санҷидашаванда, суроға ва ғайра), дар қолабе нигоҳ дошта мешавад, ки барои мураттабсозии минбаъда, арзёбӣ ва муқоиса имконият медиҳад.

30. Дар мақомоти санҷишӣ фаъолият оид ба арзёбии дараҷаи таваккал ва гузаронидани санҷиш аз тарафи бахшҳои гуногун амалӣ карда мешавад. Фаъолият оид ба арзёбии дараҷаи таваккалноки аз тарафи воҳиди сохтории ниҳодӣ амалӣ карда мешавад, ки таҳлил ва арзёбии дараҷаи таваккалро анҷом дода, ба воҳиди сохторие, ки санҷишро мегузаронад, ҳисоботдиҳанда намебошад.

31. Ба шахсони мансабдори мақомоти санҷишӣ, ки барои ташкил ва гузаронидани санҷиш масъуланд, қабул намудани қарор оид ба дараҷаи таваккали фаъолияти субъектҳои хоҷагидор манъ аст.

6. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

32. Барои вайрон кардани Қоидаҳои мазкур шахсони мансабдори мақомоти санҷишӣ мутобиқи қонунгузории амалкунанда ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

33. Бахшҳои вобаста ба Қоидаҳои мазкур ва амал ё беамалии шахсони масъули мақомоти санҷишӣ аз ҷониби роҳбари мақомоти санҷишӣ, мақомоти болоӣ, мақомоти ваколатдори давлатӣ дар соҳаи санҷишӣ фаъолияти субъектҳои хоҷагидор, Шӯрои ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санҷишӣ ё суд ҳал карда мешаванд.

Замимаи 1
ба Қоидаҳои муайян намудани меъёрҳои
арзёбии дараҷаи таваккали фаъолияти
субъекти хочагидор

Номгӯи тахминии меъёрҳои таваккал бо ҳолҳо¹

Меъёрҳои таваккал барои арзёбии дараҷаи таваккали
субъектҳои хочагидорӣ аз тарафи мақоми давлатӣ _____
Аз рӯи санҷишҳо дар соҳаи _____

Муассиса: Хадамоти санитарии эпидемиологӣ.
Мавзӯи санҷиш: Бехатарии маҳсулоти озуқаворӣ ва хӯроки умумӣ.

Меъёрҳо	Мафҳум	Ҳол	Эзоҳ
Барои кӣ ва чӣ навъ озуқа истеҳсол мешавад	Хӯроки умумӣ барои гурӯҳҳои мушаххас (кӯдакон, пиронсолон, беморон дар шифохонаҳо)	60	Ин меъёр нишон медиҳад: (1) агар таомро гурӯҳи маҳсули истеъмолкунандагон истеъмол намояд, ки дорои интиҳоби маҳдуди интиҳоби муассисаи дигари хӯрокпазӣ мебошанд; ва (2) агар муассисаи хӯрокпазӣ номгӯи пурра таомҳо ё танҳо номгӯи маҳдуди таомро (танҳо хӯроки пешакӣ гарм кардашуда ё маҳсулоти озуқаворӣ борбандишуда) тайёр кунад.
	Тарбхонаву кафеҳои пурра бо таҷҳизот чиҳозонидашуда	20	
	Кафе ва барҳо, стендҳои қисман бо таҷҳизот чиҳозонидашуда (танҳо хӯроки пешакӣ гармкардашуда ё маҳсулоти озуқаворӣ борбандишуда)	10	Дар назар дошта мешавад, ки хавфи муассиса баландтар
Натиҷаҳои санҷиши қаблӣ	Қоидавайронкуниҳои ҷиддие, ки ба саломатии инсон таҳдид мекунад. Шикоятҳо аз	40	Ин меъёр нишон медиҳад, дар ҷараёни санҷишҳои қаблӣ кадом қоидавайронкуниҳо ошкор карда шуда буданд

Якчанд қоидавайронкуниҳо, ки ба саломатии инсон хатари	20	Дар назар дошта мешавад, ки муассисаҳое, ки дар гузашта қобилияти худро барои иҷрои талаботи қонунгузорӣ исбот намудаанд, дорои дараҷаи камтарини хавф мебошанд
Қоидавайронкуниҳои ночизе, ки барои саломатӣ ва бехатарии инсон хатарнок нестанд	10	
Қоидавайронкуниҳои қаблӣ ҷой надоранд	0	

Ба субъекти хоҷагидор мақоми зерин дода мешавад, агар он ҳолҳои зерин гирифта бошад	Дараҷаи баланди таваккал	Дараҷаи миёнаи таваккал	Дараҷаи пасти таваккал
	90 ва зиёдтар	60-89	0-59

¹Номгӯи мазкур ҳамчун намуна оварда шуда, мақомоти санҷишӣ бояд номгӯи меъёрҳои таваккал ва ҳолҳои худро таҳия намоянд.

Муассиса: Хадамоти назорати давлатӣ дар соҳаи меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли

Мавзӯи санҷиш: Саломатӣ ва бехатарии кормандон

Меъёрҳо	Мафҳумҳо	Ҳол	Эзоҳ
Оё субъекти хоҷагидор таҷҳизоти хатарнокро истифода менамояд?	Субъекти хоҷагидор таҷҳизоти хатарнокро истифода менамояд	30	Ин меёр нишон медиҳад, ки оё субъектит хоҷагидор мошину таҷҳизоти дорои хатари зиёдтар барои кормандонро истифода мекунад. Дар назар дошта мешавад, ки таҷҳизоти хатарнок барои кормандон хавфи бештар дорад
	Субъекти хоҷагидор таҷҳизоти хатарнокро истифода намекунад	0	

Соҳаи фаъолияти иқтисодӣ кадом аст?	Истихроҷи канданиҳои фойданок, соҳаи кимиё, сохтмон, нақлиёт	60	Ин меъёр нишон медиҳад, ки корхона дар кадом соҳа фаъолият мекунад. Дар назар дошта мешавад, ки баъзе намудҳои фаъолияти иқтисодие, ки техникаи вазнин, интиқоли ашёи калонҳаҷм, истифодаи асбобҳои тез, моддаҳои кимиёӣ ва объектҳои дигари хатарнокро лар бар мегиранд.
	Истеҳсол, савдо	20	
	Дигар	10	
Оё субъектҳои хоҷагидорӣ мазкур қаблан ба қоидавайронкунӣ роҳ дода буд?	Қоидавайронкунӣҳои ҷиддие, ки ба саломатӣ ва бехатарии инсон хатарнок мебошанд.	40	Ин меъёр нишон медиҳад, ки дар чараёни санҷишҳои қаблӣ кадом қоидавайронкунӣҳо ошкор гардида буданд.
	Баъзе қоидавайронкунӣҳое, ки ба саломатии корманд хатари начандон калондоранд	20	
	Қоидавайронкунӣҳое, ки барои коргарон ягон хатаре надоранд	10	
	Қоидавайронкунӣҳо нестанд	0	
Ҳодисаҳои нохуши субъекти хоҷагидор (дар давоми 2 соли охир)	Ҳодисаҳои нохуши марговар, зиёда аз 3 ҳодисаи нохуш бо ҷароҳати вазнини ҷисмонӣ	30	Меъёри мазкур сатҳи номурааттабии ҳифзи меҳнатро дар ташкило нишон медиҳад. дар назар дошта мешавад, ки муассисаҳое, ки дар онҳо қаблан ҳодисаҳои нохуши марговар ё ҳодисаҳои нохуш бо ҷароҳатҳои вазнини ҷисмонӣ ҷой доштанд, дорои хавфи баландтар мебошанд.
	Ҳодисаҳои нохуш бо ҷароҳатҳои вазнини ҷисмонӣ (камтар аз 3)	20	

Ба субъекти хочагидор мақоми зерин дода мешавад, агар он холҳои зерин гирифта бошад	Дарачаи баланди таваккал	Дарачаи миёнаи таваккал	Дарачаи пасти таваккал
	зиёда аз 90	60-89	0-59

Замимаи 2
ба Қоидаҳои муайян намудани меъёрҳои
арзёбии дараҷаи таваккали фаъолияти
субъекти хоҷагидор

Намунаи номгуи
субъектҳои хоҷагидор ва дараҷаи
таваккали фаъолияти онҳо²

Рӯйхати субъектҳои хоҷагидор ва арзёбии дараҷаи таваккали онҳо

№	Номгуи субъекти хоҷагидори санчидашаванда	Номгуи фаъолият	РМА	Суроға	Мавзӯи санчиш	Дараҷаи таваккали фаъолияти субъекти хоҷагидор
1	ЧДММ "Сироч"	Маҳсулоти нафтӣ	123456789	Вилояти Хатлон, ноҳияи Ховалинг	Бехатарии муҳити зист	Баланд
2	Соҳибкори инфиродӣ	Фурӯши либосҳои мардона ва занона	987654321	Вилояти Суғд, ноҳияи Бобочон Ғафуров	Саломатӣ ва бехатарии кормандон	Паст

²Танҳо арзёбии дараҷаи таваккал, на миқдори ҳолҳо аз рӯи ҳар меъёри таваккал гарифташуда. Номгуи мазкур ҳамчун намуна оварда шуда, мақомоти санчишӣ бояд номгуи худро оид ба субъектҳои хоҷагидор бо рейтинги таваккали онҳо таҳия намоянд.